

Válaszd az Urat!

Lekció: Józs 24,1-28/Textus: Józs 24,14-15.

2018. október 7.

Hétről hétre a szövetségről szólnak az igehirdetések, s a bibliai, az Istennek kedves gondolkodás szerint a szövetség határoz meg minden emberi szeretetkapcsolatot a világon. A szeretetkapcsolatokban megjelenő szövetségben egyszerre van jelen a szerelem, a mélységes szeretet és ugyanakkor a hűség, az elköteleződés, az ígéret, hogy akármi történjen is, melletted maradok.

A mai istentiszteleten is a szövetség kérdését szeretnénk még mélyebben kibontani, és abban, ami eddig történt, már olyan szépen megjelent ez. Megkereszteltünk gyermekeket. A keresztségben azt vallják meg a szülők, akik hitvalló emberekként Isten szövetséges népének a tagjai, hogy gyermekeikre is úgy tekintenek, mint akik ugyanennek a szövetségnek a részesei. A keresztség ennek a pecsétje. Azután itt álltak az Úr asztala előtt a konfirmandusaink. A konfirmációban pedig azt vallják meg a fiatalok, hogy eljött az idő, amikor a szövetségbe, ami kicsiny gyermekkorukban a szüleik hitére nézve adatott nekik Isten ígéretéért, most felnőtt módra tudatosan belépnek, és kimondják: megerősítem azt a szövetséget, amibe bekerültem, még mielőtt bármit tudtam volna Istenről. Most felnövekedve magam is úgy döntök, és a választásomat nyíltan meg is vallom, hogy az egész életemre nézve elkötelezem magam az Istennel való szövetségre, belépek ebbe a megbonthatatlan, életre szóló kapcsolatba.

A mai igében Isten szövetséges népe áll Józsué, a vezető előtt, és egy szövetség-megújítás zajlik. Az igehirdetés elején már így szeretném megszólítani Isten jelenlévő szövetséges népét, a gyülekezetünkben (vagy a más gyülekezetekből érkezettek között) azokat, akik vallják, hogy ők Istennek elkötelezett, Krisztusban megváltott gyermekei: Isten ma úgy állít minket Őnmaga elé, hogy a köztünk élő elkötelezett szövetségnek a megújítására hív bennünket. Nem csak arra, hogy szemléljük az ószövetségi eseményeket, hanem arra, hogy legyen itt ez most valósággá, élővé közöttünk! Ez a megszólítás nem jelenti azt, hogy nem örülünk azoknak a vendégeinknek, akik még nem köteleződtek el a kereszteni, Krisztus-követő életre. Nagyon örülünk, jó hogy itt vagytok – de a különbségtétel fontos, és nem én, hanem a felolvasott ige az, ami most Isten elkötelezett népét szólítja meg. Aki pedig még kívül áll ezen a szövetségen, azokat arra hívom: szemléljétek, mi történik Isten és az Ő népe között a szövetségben! Mert ez a szövetség nyitott! Isten mindig hív. Így legyél tehát jelen, annak meggondolásával: megszólít-e téged ma Isten és hív-e ebbe a szövetségbe?

A szövetség jegyében gondolj most először a házasságra! Mindenki ismerős ezzel valamilyen módon. Lehet, hogy jó és boldog házasságban élsz; lehet, hogy éltél házasságban, de özvegy lettél vagy elváltál; lehet, hogy készülsz a házasságra, vagy csak vágyakozol rá; vagy ha még egészen fiatal vagy: a legtöbben úgy nővünk, nőttünk fel, hogy látjátok, láttuk a szüleink házasságát. Egyébként is a szívünkbe van írva mélyen, mit jelent a házasság. Gondoljuk tehát a házasságra! Ha van egy társad, egy szövetséges házastársad, akkor elhoz az élet olyan helyzeteket, amikor erre a társra, erre a szövetségre nézve döntened kell. Aki házasságban él, bizonyára vissza tud emlékezni arra, milyen volt, amikor egyszer nagyon meg kellett gondolnia ezt a döntést. Aki most készül házasságot kötni, az is érzi a súlyát, mit jelent kimondani: egy életre én őt választom, ő pedig engem választ. De azután, a mikor már megkötötted a házasság, nem kell minden reggel újra döntened. Valószínűleg csodálkoznál is, ha öt-tíz-húsz éve benne élve egy stabil házasságban valaki felszólítana arra: dönts a házastársad mellett. Miért? Már döntöttem, és az a döntés egy életre szól. Ez a házasság lényege! S valóban: nem éled meg naponként a döntéshelyzetet, mégis eljöhét olyan helyzet, amikor egy másik ember mélyen megérinti a bensődet. Vagy a személyisége vonzza hihetetlen erővel a szívedet, vagy a teste van rád szinte ellenállhatatlan vonzerővel, vagy talán a kettő együtt. A von-

zás lehet inkább romantikus, vagy lehet inkább erotikus; mindegy, hogy melyik erő vinne kifelé a házasságból, de az ilyen vonzások kifelé húznak! Ha belekerülsz ebbe a vonzásba, talán magad is csodálkozol rajta, hogy történhetett ez meg. Hogy juthattam ide? De ha őszinte vagy, pontosan tudod: döntened kell! Választanod kell újra! Azt is érzed, hogy ez a választás nem könnyű, nem olcsó, és nem egyszerű, hanem súlyos és küzdelmes. Mert dönthetsz úgy, hogy elhagyod azt, akinek azt ígérted: mindig minden körülmények között mellette leszel. És dönthetsz úgy, is hogy akármilyen erővel vonz a másik lehetőség, hűséges maradsz. Erővel kitéped a szívedből azt, ami már-már odakapcsolódott a harmadik emberhez; szembefordulsz önmagad egy részével; megcsonkítod magadat ezen a ponton, megfosztod magad attól, ami ezen a pályán előtted áll. Ez valódi választás! Benne élsz a házassági szövetségben, de újra nagyon kemény döntési helyzetbe kerülsz, amikor döntened kell a szövetség megtartása vagy megtörése között.

Így áll Isten szövetséges népe Isten előtt a mai igeszakaszban. Benne élnek a szövetségben, de Isten döntésre hívja őket. Józsué azt mondja: *„ha nem tetszik nektek, hogy az Urat szolgáljátok, válasszátok ki még ma, hogy kit akartok szolgálni! Akár azokat az isteneket, akiket az atyáitok szolgáltak a folyamon túl, akár az emóriai isteneit, akiknek most a földjén laktok.”* S mivel ez ma az alapigénk, látnunk kell: ez a bibliai szakasz nem csak Józsué népét állítja döntés elé, hanem minket magunkat is. Mivel bejöttél ma ebbe a templomba, ahol ez az ige szól, téged személyesen is megszólít. Nem tudsz úgy elmenni (akkor se, ha menet közben felállsz és kimész!), hogy valamilyen döntést és választást ne hoztál volna. Mert Isten már megszólalt: „válassz, én népem!” A Lélek azt mondja: válaszod az Urat!

Három dologról szeretnék szólni ennek a választásnak a kapcsán:

1. Választhatsz.
2. Választhatsz mást.
3. A választásod a tiéd.

1. **Választhatsz**

Foglaljuk össze Izrael történetét: hol és mikor hangzik el Józsué ajkán ez a felhívás a választásra? Józsué könyvének témája a tej és mézzel folyó föld: Kánaán. Olyan nép ekkor Izrael, akinek ötszáz éve nem volt már otthona. Az ősatyák: Ábrahám, Izsák, Jákob ezen a területen vándoroltak, nomádok voltak. A leszármazottaik Egyiptomba kerültek, ahol Izrael több száz éven át rabszolgaságban élt. Aztán Isten eljött, mert a szolgaságban a nép Istenhez kiáltott, Isten pedig emlékezett az ígéretére. Eljött és kiszabadította őket Egyiptomból. Ezután negyven éven át a dél-arábiai sivatagban vándoroltak. A pusztai vándorlás elején Isten szövetséget kötött velük, azt mondta: „megváltottalak, kihoztalak titeket a halálból, a rabszolgaságból; szövetséget kötök veletek: ti vagytok az én népem, és én vagyok a ti Istenetek.” És a nép belépett ebbe a szövetségbe. Ennek a szövetségnek az okmánya volt a Tízparancsolat. Isten azt mondta: így fogtok élni nekem kedves életet. Majd tovább vezette őket azzal az ígérettel, hogy „majd otthonotok, földetek lesz!” Mózes elvezeti őket a föld határáig, Józsué vezetésével pedig eljut ez az otthontalan nép oda, hogy birtokba veheti a megígért földet. Egy semmivel sem bíró, szedett-vedett nép, akinek emlékképei az életről csak a szolgaság tapasztalataiból táplálkoznak, gyönyörű országot kap. Radikális átmenet onnan, hogy semmijük nincs, egy új, szabad életbe, bőségbe, gazdagságba.

Józsué könyvének első tizenkét fejezete arról szól, hogyan foglalják el a földet, a könyv második fele pedig arról, hogyan osztja szét Józsué Izrael tizenkét törzse között a területet. Megérkeznek tehát, letelepednek, otthon vannak. A könyv utolsó két fejezete, amiből most olvastuk az alapigét, ebben a megérkezésben történő szövetség-megújítási ünnepet tárja elénk. Ebben az új élethelyzetben, amikor ráadásul az ottmaradt kánaáni népek istenei óriási kísértést jelentenek Izraelnek, helye van a már meghozott döntés megerősítésének. Választaniuk kell újra. Szövetség-megújítási ünnepet vagyunk! (És újra mondom: nem csak

úgy, hogy rátekintünk az ószövetségi történetre, hanem itt is, ma is! Ne feledd ennek a tétjét! Valamiképpen be kell lépned ebbe, állást kell foglalnod, ha Isten népének a tagja vagy – és szemléld, mi történik, ha kívül vagy azon!)

Miért kell megújítani a szövetséget? Azért, mert Isten népe minden korban újra és újra szemben találja magát azzal a kísértéssel, hogy elhagyja Istenét, és annak a kultúrának, világnak, közegnek az isteneit kezdje el imádni, ahol él. Hogy a fennmaradását, a bőséget, a jólétet, a bajokból való kimenekedést ne egyedül az Úrnál keresse, ne Istenbe vesse bizalmát és reménységét, hanem valami más, idegen forrásból próbáljon élni. Ahogy változik a kultúra, a környezet, ahol él, úgy jelennek meg újabb és újabb kihívások, erős vonzalmak, hogy máshol keresse a biztonságát, fennmaradását, szabadságát.

Három területről szeretnék beszélni, ahol nagyon erőteljesen látom ma ennek a veszélyét.

1. A modern világban megpróbálja Isten népe a biztonságát az állammal való szövetségben megtalálni. A hatalom, a pénz biztosítja Isten népének a túlélését – így véli legalábbis. Ha az Evangélium, az igehirdetés már nem tart fenn, mert üressé lettek a templomok, akkor fenntart az intézmény, a pénz, ami az állammal kötött szövetség révén áramlik.
2. Keresi az Isten népe a biztonságot abban is, hogy a világ életstílusával, gondolkodásával, módszereivel köt szövetséget. Az Evangélium szabadító és gyógyító erejét Isten népe elfelejti, és a terápiában; egymás bátorításában, olcsó szeretetében, önmegvalósító programjaiban keresi az életnek a gyógyulását. Az Evangélium, Isten szava éles, hasít, mélyre vág, eljut a szívünk legmélyéig, és amikor oda belehasít, az nekünk rettenetesen fáj, mert leleplez. Mint az operáló sebész, aki az élet védelme érdekében kemény vágást ejt a testen. Szükségünk van erre, mert sokszor vakok vagyunk Isten dolgainak a meglátására. Jó, ha ott vannak a gyülekezetben a testvéreink, akik rákérdeznek: nem voltál te ezen a ponton arrogáns, büszke, tisztátalan? Ha az Evangélium szerint akarunk élni, szükségünk van ilyen szembesítésekre, rákérdezésekre, tisztázásokra. De a kultúra egészen mást diktál, a radikális elfogadást hirdeti. Úgy vagy jó, ahogy vagy! És ez belopózik a gyülekezetbe is. Téged úgy szeret Isten, ahogy vagy. És én tudom: igen, úgy szeret Isten, ahogy vagyok - de ha az Evangélium ereje, világossága, élessége kipusztul közülünk, mert félünk, akkor mi a világ gondolkodásával kötünk szövetséget! Akkor belecsúszunk valamibe, ami nem a miénk!
3. A vezetés tekintetében Isten népe a világi menedzsment eszközeit próbálja alkalmazni. És miközben ezekben a módszerekben sok bölcsesség van, mégis, ha elfeledjük, hogyan hallhatjuk meg, mint közösség együtt Isten hangját, hogyan ismerjük fel az Ő vezetését; s ehelyett inkább józan ésszel a hatékonyság és eredményesség logikája mentén döntünk, akkor megint csak valami másval kötöttünk szövetséget, nem Istennel, és ez egészen másfelé visz, mint az Evangélium igazságai felé.

Mindhárom terület nehéz kérdésekkel szembesíti ma Isten népét: tényleg azt szolgáljuk, akit néven nevezünk? Tényleg abban hiszünk, akire hivatkozunk? Mindhárom területet árnyaltan kell szemlélni, ezért beszélek veszélyekről, kísértésekről. Ha azonban egy ponton úgy látjuk, nincsen más út, csak ezek, akkor elértünk a kérdésünkhöz: biztosan nincs más választás?

Választhatsz. Egészen személyes szinten szeretném ezt most eléd tárni, mert sokatokban az az érzés van nagyon mélyen, hogy „én nem választhatok.” Isten ebben az igében azzal szembesít bennünket, hogy igenis választhatsz.

A mai kultúrának az alapja az, hogy szabad vagy választani. Az egész nyugati világ a választás szabadságára épül. Egy amerikai pszichológus, Barry Schwartz ezt a mai kultúra hivatalos dogmájának nevezi. Azt keressük, hogyan tudnánk minden embernek a (nem csak anyagi) jólétét megteremteni, hogyan lehetne sokkal jobb ez az élet? Schwartz szerint úgy, ha maximalizáljuk az egyén szabadságát. Mert ha az egyén szabadon dönthet maga felől, akkor úgy fog dönteni, ahogy neki a legjobb; és ha mindenki egyéni szinten a legjobb döntést hozza, akkor a végén mindenkinek jó lesz. Hogyan lehet maximalizálni az egyén szabadságát? Úgy,

hogy minden területen szabadon választhat. Minél több területen választhat szabadon az ember, annál szabadabb lesz, annál kevésbé függ másoktól, annál jobban be tudja rendezni az életét, hogy olyan legyen, ami neki jó, és akkor jólétben fog élni, és eljön a boldogság a társadalomban. Ez a (nem keresztény!) pszichológus azt mondja: „a bevett bölcsesség szerint a több választási lehetőség több szabadsággal és több áldással jár, miközben a valóság az, hogy a nyugati bőségben élő társadalmakban járvány-közeli a depresszió mértéke.” Kérdés, hogy valóban van-e választási lehetősége az embernek? Egyfelől végtelen választási lehetőség van, s ez nem csak a termékekre igaz, hogy pl. kétszázféle ketchupból választhatsz, hanem az életmódodra is. Hol éljek, melyik országban, mivel foglalkozzam, kivel és milyen típusú kapcsolatban éljek? Szabadon építhetek magamnak identitást: ki legyek, kinek mondjam magam, kinek találgom ma ki magam, milyennek építsem fel magam? Minden döntés kérdése! De ez lebénítja a mai embert. Miközben a felszínen azt éljük meg, hogy mindenről dönthetünk és szabadok vagyunk, a legmélyén hihetetlen bénító valóság születik meg: én valójában semmiről nem dönthetek! Az egész élet, minden el van döntve. Nincs energia, nincs életerő, nem dönthetek én már rég semmiről ebben a világban! Van egy nagyon mélyen elrejtett bénultság a modern emberben. Félelem: hogyan is dönthetnék? Túl nagy a felelősség! Túl sok a lehetőség! Ha ma választok valamit, holnap ott lesz a kínzó érzés: jól választottam-e, Visszavonom a döntést, vagy mégsem lehet? Elveszettség és sodródás.

(Bőveiben: https://www.ted.com/talks/barry_schwartz_on_the_paradox_of_choice?language=en#t-291010)

És akkor itt van ez a bibliai történet, és Isten azt mondja: választhatsz. Sőt választanod kell. Mert az, hogy ember vagy, a választás képességét és lehetőségét jelenti. Az Isten képére formált embernek sajátja ez a lehetőség és ez a felelősség. Akkor is, ha nem vagy keresztény, hiszen akkor is kaptál értelmet, akaratot! Ha pedig keresztény vagy, akkor Krisztusban a Lélek által az érteled megelevenedett, az akaratod megújult. Van akaratod, és az akaratodat gyakorolnod kell. Ez mélyen emberi képesség. Miközben olyan könnyű és jóleső rezignáltan azt mondani: „nincs lehetőség, nem választhatok, minden visz valamerre!”; olyan könnyű cinikussá válni, és megvetni azokat, akik még „idealisták”, hisznek abban, hogy lehet választani; sokkal egyszerűbb csak sodortatni, és mindenből kihozni magamnak a legjobbat – Isten azt mondja: választhatsz!

2. Választhatsz mást

Ha választhatsz, akkor az azt jelenti: választhatsz mást is. Nem igaz, hogy aki házas, és valaki másba szerelmes lesz, nem választhat. Ez így nem igaz! Választhatsz. Kitépheted magadból azt a részt. De az sem igaz, hogy a választásnak nincs tétje. Választhatsz így vagy dönthetsz úgy. Ezt mondja nekünk Isten Józsuén keresztül: „*most azért az Urat féljétek és Őt szolgáljátok hűen és feddhetetlenül! Távolítsátok el azokat az isteneket, amelyeket atyáitok szolgálták! De ha nem tetszik nektek, hogy az Urat szolgáljátok, válasszátok ki még ma, hogy mit akartok!*”

Izrael már választott, az Úr magának választotta őket, és ebbe ők beléptek, elfogadták, elkötelezték magukat a szövetségben. Most mégis az Úr eléjük helyezi a kérdést: tényleg? Kit akarsz szolgálni? Hadd vigyem át megint a másik síkra, hogy jobban értsük, mi zajlik Isten és népe között ebben a pillanatban! Képzeld el, hogy a házastársad azt mondja neked: te az enyém vagy, én a tiéd vagyok, elköteleztük magunkat egymásnak. Én azt kérem, azt szeretném, hogy maradj meg ebben a hűségben. Ez nekem nem mindegy! Én odaadtam magam neked, beléptem ebbe. De ez azt jelenti, hogy ha te is meg akarsz maradni ebben a hűségben, és teljesen az enyém leszel, akkor kidobod a szex-újságokat a dugi helyről. Lekattansz a pornóról, mert az enyém akarsz lenni teljesen. Vagy a másik oldalon: akkor befejezed a romantikus filmeket, amelyekkel elvarázsolod magad egy álom-férfi jelenlétébe, mert az nem a valóság! Te engem választottál. Befejezed a kapcsolatokat, álmodozásokat, flörtöléseket!

Ezt a képet értjük, de ez ugyanígy igaz Isten és az Ő népe között. Választhatsz, de ha választasz, az ezekkel a radikális következményekkel jár. Akkor el kell távolítanod az idegen isteneket! Amikor Isten választás elé

állítja és a szövetséges hűség megújítására hívja az Ő népét, akkor nem azt mondja: nekem mindegy, hogy ti kit választotok. Mehetsz is, maradhatsz is, egyre megy – a választás lehetősége nem ezt hordozza! Isten azt mondja a szövetség-megújítás ünnepén és idején: én téged választottalak, én akarom ezt a kapcsolatot, én elkötelezem magam melletted! De te szabad vagy választani mást. Nézzünk szembe ezzel, mint egyének, és mint gyülekezeti közösség egyaránt! A döntésre hívás azt jelenti: választhatod Istent, és választhatsz mást. Egy dolgot nem jelent: hogy mindkettőt választhatod, mást is meg Istent is egyszerre! Ez az éle a választásnak!

Amikor Isten arról beszél: választhatsz engem, de ha engem választasz, akkor távolítsd el az idegen isteneket az életedből, az nem olcsó, nem egyszerű dolog. Nem holmi bálványszobrok kidobálásáról van szó. Az „idegen istenek” az az egész életről való meggyőződést jelenti. A képet, amit a szívedben hordozol arról, micsoda az élet, kicsoda Isten, milyen a kapcsolatod a világgal. Te vajon az Isten szövetsége szerint, vagy valami más ideológia, világnézet szerint rendezed be az életedet? Ha Istennel akarsz élni, mert Őt választod, az radikális szakítást jelent minden Tőle idegen gondolkodással az életről. Az Újszövetség úgy beszél erről: Krisztussal halálba adjuk a régit, ami nem Isten szerint való az életünkben. Ahol te nem akarsz választani, ahol azt mondod: „igen, Uram, veled vagyok, de ezen a ponton nekem nincs lehetőségem a Te utadat választani!” – Ő pontosan ezekre a pontokra tekintve szólít meg ma téged. „de, igen, választhatsz. Választhatsz engem!, és én azt akarom, hogy engem válassz! És akkor az azt fogja jelenteni, hogy amire én nemet mondok, arra te nemet fogsz mondani.” Ez a döntés. A házastársadnak sem mondhatod: „drágám, én annyira szeretlek, téged választalak, csak néha azért hadd menjek már el ahhoz a másikhoz is!” Nincs ilyen!

Rémisztő annak a valósága, ahogyan Isten azt mondja: választhatsz mást! *„Ha nem tetszik nektek, hogy az Urat szolgáljátok, válasszátok ki még ma, hogy kit akartok szolgálni!”* Ez a szövetség-megújításnak a szíve. A nép azt mondja: *„távol legyen tőlünk, hogy elhagyjuk az Urat, és más isteneket szolgáljunk! Az Úr a mi Istenünk!”* Aztán fogadkozik a nép, hosszan fogalmazza ígéreteit. De Józsué megpróbálja őket. Azt mondja: *„nem tudjátok ti szolgálni az Urat, mert szent isten ő, féltőn szerető Isten ő, nem tűri el a hitszegéseiteket meg a vétkeiteket! Ha majd elhagyjátok az urat, és idegen isteneket szolgáltok, akkor ő újra meg újra csapást hoz rátok, és megsemmisít, ha addig jót tett is veletek!”* Majd így folytatódik a párbeszéd: „Nem, mi az urat akarjuk szolgálni! „ Ekkor így szólt Józsué a néphez:”magatok vagytok a tanúi annak, hogy ti választottátok az Urat, hogy őt szolgáljátok!” A nép válasza: „tanúi leszünk!” Az egész hossza folyamat, ahogyan Józsué vezeti a népet ebben a párbeszédben, jelzi: nem olcsó dolog ez a szövetség-megújítás.

Választhatsz mást. Ez az igazság. Ezt az igazságot, mint Isten szövetséges népének közel kell magunkhoz engedni. Ennek a valósága mindig jelen van az Isten népében, mindig köztünk van. Amikor valaki mást választ, és ezzel kizárja magát az Isten közösségéből, a gyülekezet úrvacsorai közösségéből, vagy elmegy a gyülekezetből, akkor mindannyiunknak a feladata ennek a súlyát, valóságát érteni és közel engedni, akár milyen terhes is, és mint az ő testvérei, magunkra venni annak a súlyát és Isten előtt hordozni, és a mást választók iránt az Isten irgalmát és a visszatérésre vonatkozó szavát remélni. Hogy mást választott, de hátha az Isten utána nyúl és visszahozza!

Amiről korábban beszélünk, hogy annyi választás van az életben, azt sem tudjuk, mit kezdjünk a tengernyi kínálattal, végletesen leegyszerűsödik ezen a ponton. Egyetlen igazi választás van az életben: az Úr, vagy önmagam. Isten felé fordulok és irányítom az életem, minden nyomorúsággal, küzdelemmel, eleséssel, bukással persze – vagy pedig alapvetően önmagam felé fordulok. Isten népe: választhatsz! A választás nem olcsó, és Isten arra hív: válasszuk Őt.

3. A választásod a tied!

Azt mondja Józsué: „Ha nem tetszik nektek, hogy az Úrnak szolgáljatok, válasszátok ki még ma, hogy kit akartok szolgálni, de én és az én házam népe az Urat szolgáljuk.” Mert Józsué pontosan tudja, ismerve az ő népét, hogy a helyzet, amiben élnek (a helyzet, amiben mi mint gazdagréti gyülekezet is élünk), veszélyekkel teli és ingatag. Izrael ingatag, kiszámíthatatlan. A más istenek, a más életmód, a más választásának a lehetősége erősen vonzza őt, mert sokat ígér, és nagyon-nagyon közel van. Józsué, érezve mindezt, tesz egy hatalmas hitvallást, mint a nép vezetője. „Én és az én házam népe az Urat szolgáljuk!” Én lecövekeltem magam itt. Ti választhattok mást, de én az Urat választottam. Ti azt tesztek, amit ti döntötök, de ez engem nem befolyásol abban, amit én választottam. Ti elmehettek akár ezer idegen isten után is, fürödhetek a bálvány-imádásban, és közben még virágozhat is az életetek ezen keresztül, de én tudom, hogy kié vagyok. Én tudom, hogy ki hozott ki minket Egyiptomból. Én tudom, hogy kinek hittem eddig, és ezért erről a pontról nem mozdulok! Ide kötöm magam erre a helyre, ide kötözöm magam az Úr szövetségébe, és akármilyen történik: én Őt választottam, és Őt szolgálom.

Ez azt jelenti: a választásod, a döntés, amit ma hozol: a tiéd! Nem az apádé, és nem az anyádé, akár felnőtt vagy, akár fiatal, aki pl. konfirmációra készülsz: a választásod ezen a ponton a tiéd! Nem a házastársadé! Az Istenhez való szövetséged azon múlik, jó vagy rossz társ-e, aki melletted áll: az a tiéd! Nem a gyermekedé, nem a gyülekezetedé, nem a szomszédodé, nem a hűtlenné lett testvéreké, nem a körülötted lévő világé, nem a lelkészedé, nem a politikusoké. A választásod a tiéd! Mert végső értelemben te állsz ott az Úr előtt, mint Isten népének a tagja, és ott nem mondatsz semmit, nem hivatkozatsz senkire, nem tekinthetsz másra: alapvetően Ő van jelen ebben a szövetségekötésben és te. Józsué éppen ezt teszi, annyi különbséggel, hogy a korabeli társadalomban a nagycsalád követi a családfőt az ilyen döntésekben. Persze a mai társadalomban ez másképp van. Ezért a döntés a tiéd!

Egy ilyen döntés meghozatalánál két dolognak a tudatában kell lenni. Az egyik, hogy ha Isten mellett döntesz, azzal szembe fogsz menni a nagy többséggel. Akár egyedül is maradatsz, magányosan. A szövetség megújítása alkalmával, még ha egy nép, egy közösség áll is Isten elé, a felelősség az egyéné, és ebben ennek a magunkra maradásnak az esélye benne van! A másik dolog: a döntés nem teoretikus. Talán ott van benned a kétség. hogyan dönthetnék én erről éppen most? Pedig ez mindvégig előttünk volt. Nem arra tekintettünk kezdettől, milyen volt egy ókori szövetség-megújítási ünnep. Nem is azt mondtuk általánosan, hogy bizony néha vannak idők, amikor választani kell! Végig arról beszéltem: itt és most ma neked választanod kell újra! Van, akinek ez könnyű, mert úgy éri el ez a kérdés, mint a jó házasságban élőket. de jó, Uram, hogy megerősítesz! Másnak ez most nehéz lehet, mint abban a házasságban, ahol éppen szakadnak szét a dolgok, és kőkeményen nemet kell mondani a szövetségből kifelé húzó erőkre, ha a hűség mellett döntesz. De ez a te döntésed. Ez a tiéd!

A döntés felelőssége az egyéné, Isten mégis többféle módon gondoskodott rólunk. Gondoskodott először is abban, hogy egy népben és egy közösségben hívott el a Magáénak, és lettünk szövetségessé. És ha ebben a pillanatban egyedül állsz is Előtte, mégsem vagy egyedül Őbenne, mert van egy közösség körülötted, aki az Urat választotta, és az Urat választja újra. A közösségünknek vannak sebei, veszteségei, fájdalmai, de a gyülekezet közössége itt volt, itt van, és Isten kegyelme által reméljük, itt is lesz majd mindig a te egyéni választásod körül. Együtt választjuk az Urat.

Másodszor: Isten gondoskodott arról, hogy vannak vezetőink, lelkipásztoraink. Józsué. Miként Józsué, akinek elhívása volt, hogy mint vezető a nép elé álljon és példává legyen; ez ma is lehetséges: hasonlóan ott állnak a gyülekezet és Isten színe előtt egy szent elhívással. Az Úr ránk tette ennek a közösségnek a terhét. Presbiterek, lelkipásztorok: kimondjuk, hogy mi ide álltunk, lecövekelünk, és nem mozdulunk az Úr szövetségéből. Legyen ez példa és bátorítás! Isten gondoskodik arról, hogy ne legyünk egyedül.

Harmadszor, s ez a legfontosabb messze túl mindezekén: Isten gondoskodott nekünk egy másik Józsuéről, héberesen mondva egy másik Jésu-ról, görögösen mondva egy másik Jézusról. Jézusról magáról, aki bevitt minket a megváltás árán az igazi földre, az igazi otthonba, Isten szövetségébe. Így képzeljétek magatok elé Józsuét, amint ott áll az Isten népe előtt, és azt mondja: „én és az én házam népe az Urat szolgáljuk, ti akármit választotok!” Képzeljétek bele ebbe a képbe Jézust, aki sokkal hatalmasabban áll előttünk. Ott állt az Atya színe előtt, amikor a Menny dicsőségében volt, és azt mondta: én szolgálak Téged, akár mibe is kerül. És amikor az Atya azt mondta, hogy itt az idő, akkor Ő otthagyta ezt az isteni gazdagságot. Emberré lett, megérkezett ebbe a világba. És amikor felnövekedett, itt járt a világunkban, nem tett mást, mint az Atya előtt állt szilárdan, és azt mondta: Téged szolgálak mindig! Amikor magam köré gyűjtöm az elesetteket, a megvetetteket, a kudarcot vallott embereket, hogy helyreállítsam őket az Atya szeretetéből, amikor konfrontálódok a vallásos vezetőkkel, akkor az Atya előtt állok sziklaszilárdan. Amikor aztán Jézust meghurcolják; a vallási vezetők, a római hatalom és a tömeg is ellene kiált, és azt üvöltik: „pusztítsd el, feszítsd meg!”, akkor Jézus ott áll az Atya előtt sziklaszilárdan, és azt mondja továbbra is: akármi van, én az Urat szolgálom! És megy a keresztre. És amikor a kereszten a haláltusáját vívja, akkor fizikailag már halálosan összetörve, de lélekben sziklaszilárdan az utolsó pillanatig ott áll az Atya előtt ezzel a hűséggel: „én téged szolgálak, akármi van.”

A kérdés az: te hogyan mondhatod ma: „én téged választalak, Uram!”? Úgy, hogy valaki odalépett a helyedbe, odalépett érted. Az a valaki, aki a Lélek által beköltözött az életünkbe, ha valóban megtértünk és újjászülettünk. Ez a szövetség szíve. Őrá nézve mondhatom, hogyan választhatom én Őt ma? Tegyük fel egy másik kérdést! Hogyan választhatok valaki mást? Ezen a ponton, aki még kívül van a szövetségen, találkozhat Isten hihetetlen szeretetével, erejével és hűségével. Mert ha kint vagy, ugyanúgy választhatod Őt, mint ha bent vagy! Hogyan választhatnék én valaki mást? Ki más van, aki isteni szeretetből leteszi érted az életét? Aki eljön, hogy téged megszabadítson? Hogy reménységet adjon, hogy a szövetségébe hívjon, hogy elkötelezze magát neked? Ki van ilyen az egész teremtett világban? Ki a te Istened? Ki az én Istened? Hogyan választhatnánk valaki mást, mint Őt? Bárcsak meghallanád, akár az Övé vagy, akár nem! Mi másra érdemes építeni az életet, mint erre a szövetséges kapcsolatra? Szeretetre, kitartásra, hűségre, irgalomra, amiben ha elbukunk is, mert elbukunk, Krisztusban kegyelem és helyreállítás vár ránk!

Választhatsz. Választhatsz mást. A választásod a tiéd. Jézusra, nem a magam, hanem az Ő hűségére mondom, hogy akármit is választasz te ma, én és az én házam az Urat szolgáljuk.

Ámen

Ahol a szövetség-megújításnak valamilyen formája végbe megy, ott kőbe vésik a neveket. Illő, hogy aki meg akarja újítani ezt a szövetséget az Úrral, vagy aki először be akar lépni ebbe és Krisztus előtt le akar borulni, az most valamilyen módon kifejezze ezt. Ezért azt fogom kérni, hogy csukja be mindenki a szemét, és ahogyan majd imádkozunk, akkor azok, akik tudják, hogy őket Isten megszólította, arra hívja, hogy megújítsa, megerősítse ezt a szövetséget, azzal fejezzék ki ezt, hogy felállnak az imádságra. Nem azok, akik jók, akik nagyon méltónak érzik magukat. Dehogyan! Aki csak annyit tud mondani: „Uram, én kész vagyok választani Téged, és csak Te tudod, hogy mi lesz ebből, mert hihetetlen erőtlenség vagyok, és mocskos, de Te megtisztítasz. Ezért én ma először vagy újra Téged választalak!” Csak azok, akik az úrért állnak fel, nem kell mindenkinek! És csukott szemmel! Nem egymást nézzük, az Úr elé jövünk.

Mennyei Atyán!

Itt állunk Előtted, mint a Te néped.

Köszönjük, hogy hűséged, irgalmad és jóságod nem szűnik meg, hanem újra és újra Magadhoz hívsz és kész vagy bennünket most megerősíteni abban, hogy az Úr Jézus Krisztusban megváltást, szabadulást és új életet, új szövetséget készítettél a számunkra! Mi készek vagyunk most belépni ebbe. Látod a szívünk minden kétkedését, félelmét és rettegését, hogyan fogunk mi ebben megállni. De ezt most hátra vetjük. És eléd hozzuk, Urunk, mindazt a területet az életünkben, ahol tudjuk, hogy idegen isteneket imádtunk, ahol engedetlenek voltunk Neked és benne maradtunk az engedetlenségben a gondolkodásunkban, az életvitelünkben hónapokon, éveken át. Kérjük, hogy a Te Lelked, mint tűz szálljon le és égesse ki bennünk ebben a bűnbánatban és Eléd állásban a hamis isteneknek a vonzását! Egy pillanat alatt meg tudod tisztítani a szívünket ezektől.

Különösen imádkozunk azokért, akiket most ott érintettél meg, Uram, hogy hűséget fogadtak egy társnak, és tudják, hogy a szívüket valaki más vonzza. Imádkozunk, Urunk, hogy vágd el ezeket a szálakat, akármi-lyen fájdalmas is! Hadd válasszunk Téged, és Veled hadd válasszuk a hűséget is, a házastársunkat, a szövetséget, tudván, hogy Benned van az élet, és nem Rajtad kívül. Ezért kérünk Téged, hogy most, amikor előtted vagyunk, hadd tudjunk kivetni bármilyen idegenséget, hamisságot, hazugságot a szívünkéből!

Odafordulunk Tehozzád, Úr Jézus Krisztus, és csodálunk, magasztalunk, dicsőítünk Téged, mert Te vagy az Úr, az Isten, Aki letetted az életedet értünk és ezért az egész világért. Mert senki nincs, aki úgy szeret, hogy önmagát adja oda értünk. Hálásak vagyunk ezért, és szeretnénk Téged magasztalni, dicsérni, dicsőíteni, szeretnénk ebben a szabadságban megújulni, megtisztulni, hogy ennek legyünk a hirdetői ebben a világban. Hadd lehessünk áldássá, Urunk, sok-sok ember számára! Hadd szeressük az embereket jobban! Hadd járjunk közbe értük! Cselekedd meg velünk, hogy hol látjuk a hűtlenségnek különböző formáit, ahol látjuk, hogy idegen istenek kirabolják és kifosztják emberek életét és utána otthagyják őket üresen, összetörve, magukra hagyva, mi legyünk olyan irgalommal teli nép, aki odalép ezek mellé az emberek mellé szeretettel, felemelve őket!

Imádkozunk, Urunk azért, hogy a Te szereteted, a Te irgalmad azáltal, hogy bennünket visszahívsz Magadhoz, és megtisztítasz, kiáradjon ebbe a világba! Hogy jóságod elérje a népeket, elérje a nemzeteket, elérje Budapestet, elérje ezt az országot, ahol annyi gyűlölködés, annyi féltékenység, annyi fájdalom van, és amely ország közben annyi szépséget és annyi jót is hordoz. Ebben a városban annyi szép dolog van! Urunk, elevenítsd meg mindezt, kérünk!

Így jövünk most Eléd, és így imádkozunk a gyülekezetünkért, Urunk, hogy egy év múlva, öt év múlva, tíz év múlva, ötven év múlva, száz év múlva legyen itt néped, aki dicsőít és magasztal Téged ebben a városban! Aki hűségesen válaszol a Te szavadra. Aki úgy definiálja önmagát, mint akik a Te szövetséges néped. Amikor mi már rég elmentünk és meghaltunk, Urunk, a Te munkád megy tovább, és köszönjük, hogy ennek vagyunk a részesei ebben a pillanatban, amikor ma ezen az igén keresztül Te a szövetség megújítására hívtál bennünket, és amelyre mi azt mondjuk, Urunk, hogy itt vagyunk. Fogadj el bennünket!

Köszönjük, hogy teljesen a Tieid lehetünk és Te teljesen a miénk vagy! Megpecsételjük ezt abban, ahogyan közösen elmondjuk az Úr Jézustól tanult imádságot.

Mi Atyánk, aki a Mennyben vagy, szenteltessék meg a Te neved! Jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod, mint a Mennyben, úgy a földön is! A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek! És ne vígy minket kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól! mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség. Mindörökké.

Ámen

(Lovas András)